

24 Cathedral Road / Heol y Gadeiriau
Cardiff / Caerdydd
CF11 9LJ
Tel / Ffôn: 029 20 320500
Fax / Ffacs: 029 20 320600
info@audit.wales / post@archwilio.cymru
www.audit.wales / www.archwilio.cymru

Mr Darren Millar AC
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1NA

Cyfeirnod	PA152/MM/hcj
Dyddiad	18 Medi 2015
Tudalen	1 o 3

Annwyl Darren

Ymateb Llywodraeth Cymru – Gwasanaeth Awyr o fewn Cymru

Roedd llythyr y Clerc, dyddiedig 10 Medi, yn gofyn am gyngor yr Archwilydd Cyffredinol ynglŷn ag ymateb Llywodraeth Cymru i adroddiad terfynol y Pwyllgor ar y *Gwasanaeth Awyr o fewn Cymru - Caerdydd i Ynys Môn*. Mae'r Archwilydd Cyffredinol ar ei wyliau blynyddol ac yn ei absenoldeb mae wedi gofyn i mi ymateb ar ei ran. Er bod Llywodraeth Cymru wedi derbyn saith allan o naw argymhelliad y Pwyllgor, gan dderbyn y ddau sy'n weddill mewn egwyddor, mae nifer o faterion sy'n gofyn am eglurder.

Argymhelliad 1: Mae Llywodraeth Cymru wedi derbyn yr argymhelliad hwn mewn egwyddor, ar y sail ei bod yn cadw'r hawl i newid cwrpas comisiwn lle bo modd o fewn rheolau caffael. Mae safbwynt Llywodraeth Cymru yn hyn o beth yn ymddangos yn rhesymol. Fodd bynnag, mae'r ymateb wedi ei fframio yn syml yng nghyd-destun unrhyw gyngor allanol yn y dyfodol ynghylch y Gwasanaeth Awyr. Yr hyn yr oeddem ni'n ei ddeall oedd bod y Pwyllgor yn gwneud yr argymhelliad hwn ynglŷn ag ymarfer Llywodraeth Cymru'n gyffredinol ac felly ei fod yn gofyn am ymateb mwy corfforaethol.

Efallai yr hoffai'r Pwyllgor gyfeirio'n ôl at adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ym mis Chwefror 2013 ar *Caffael a Rheoli Gwasanaethau Ymgynghori*. Roedd un o'r argymhellion yn yr adroddiad hwnnw yn ymwneud â gwaith cyrff cyhoeddus yn datblygu dogfennaeth dempled i egluro'r holl ffactorau hanfodol y dylent eu hystyried wrth brynu gwasanaethau ymgynghori. Cyfeiriai'r argymhelliad at fynegi'n gynnar yn y broses pa wasanaeth yn union oedd ei angen, beth oedd y deilliannau a ddymunid a beth oedd y costau tebygol, er mwyn creu sylfaen gadarn ar gyfer cymeradwyo prosiect a rheoli a gwerthuso'r contract yn ddiweddarach. Yn ei adroddiad ei hun ar yr un pwnc ym mis Medi 2013, argymhellodd y Pwyllgor y dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol yn datblygu canllaw a thempledi er mwyn sicrhau bod achosion busnes yn bodoli ar gyfer ymarferion caffael gwahanol, a'u bod yn gadarn. Rydym ni'n deall y bydd y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol cyn bo hir efallai yn cyflwyno tystiolaeth ar y camau a gymerwyd mewn ymateb i adroddiad y Pwyllgor ar wasanaethau ymgynghori.

Argymhelliad 2: Eto, mae Llywodraeth Cymru wedi ymateb i'r argymhelliad hwn yn benodol yng nghyd-destun contract y Gwasanaeth Awyr, yn hytrach nag o safbwynt mwy corfforaethol. Gyda golwg ar y Gwasanaeth Awyr, nid yw'r sail dros dderbyn yr argymhelliad mewn egwyddor yn unig yn gwbl glir. O gofio pryder y Pwyllgor gynt ynghylch y raddfa amser ar gyfer yr ymarferiad caffael diweddaraf, efallai y byddai wedi bod yn fuddiol i'r ymateb fod wedi cadarnhau y cyfnod o amser arfaethedig ar gyfer cwblhau adolygiad fel sail ar gyfer unrhyw ymarferiad caffael yn y dyfodol cyn i contract y Gwasanaeth Awyr presennol ddod i ben ym mis Rhagfyr 2018.

Argymhelliad 3: Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i barhau i weithio gyda'r holl bartion i edrych i mewn i gyfleoedd i ymestyn yr amseroedd agor yn RAF y Fali a'r posibilrwydd i'r maes awyr gael ei ddatblygu i'w gwneud yn bosibl defnyddio awyrennau mwy o faint ar lwybr y Gwasanaeth Awyr. Er bod yr ymateb yn cyd-fynd ag ysbryd argymhelliad y Pwyllgor, cymerasom y byddai'r Pwyllgor ar ryw bwynt yn disgwyl derbyn tystiolaeth fyddai'n egluro asesiad Llywodraeth Cymru o'r materion hyn, ac unrhyw gostau a manteision cysylltiedig. Yn achos y defnydd o awyrennau mwy o faint, mae'n ddealladwy y byddai'n well cynnal unrhyw asesiad o'r fath pan fydd yna hefyd dystiolaeth gliriach fod yna gynnydd yn y galw, i gefnogi defnyddio awyrennau mwy.

Argymhelliad 4: Byddai wedi bod yn ddefnyddiol pe gallai Llywodraeth Cymru fod wedi ail gadarnhau'r amserlen ddisgwyliedig ddiweddaraf ar gyfer cau'r RAF yn y Fali, o gofio'r llithriad blaenorol, ac wedi llunio'r amserlen gysylltiedig ar gyfer teithwyr. Y safbwynt a gâi ei adlewyrchu yn adroddiad y Pwyllgor oedd y disgwyliad i'r cau ddigwydd yn haf 2016. Tynnai argymhelliad y Pwyllgor sylw at yr angen am gyfathrebu 'ymhell ymlaen llaw' er mwyn tarfu gyn lleied ag y bo modd ar ddefnydd y gwasanaeth.

Argymhelliad 6: Er bod Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i gyhoeddi data teithwyr blynyddol ar ddechrau 2016, byddai wedi bod o fudd pe gallai'r ymateb fod wedi cyfrif y niferoedd uwch o deithwyr yn chwe mis cyntaf y contract presennol o'u cymharu â'r un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol.

Argymhellion 7 a 9: Mae'r ymateb i Argymhelliad 7 yn ymddangos fel pe bai'n gosod y baich ar Links Air i wneud defnydd o wybodaeth yr arolwg teithwyr. Fodd bynnag, mae'r ymateb i argymhelliad 9 yn cadarnhau y bydd Llywodraeth Cymru yn adolygu strategaeth farchnata Links Air. Rydym yn cymryd y byddai unrhyw adolygiad o'r fath yn cymryd gwybodaeth berthnasol allan o'r arolygon teithwyr i ystyriaeth. Er hynny, nid yw ymateb Llywodraeth Cymru i argymhelliad 9 yn cadarnhau a fydd yr adolygiad hwn yn cael ei gynnal yn gynnar yn 2016 fel yr argymhellwyd gan y Pwyllgor.

Argymhelliad 8: Nid yw Llywodraeth Cymru wedi rhoi addewid pendant y bydd yn cynnwys unrhyw gymariaethau addas pan fydd yn cyhoeddi'r ffigurau teithwyr blynyddol a'i asesiad o'r gwasanaeth o ran gwerth am arian.

Hyderaf fod y cyngor hwn o gymorth i'r Pwyllgor.

Yn gywir

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Matthew Mortlock'.

Matthew Mortlock
Cyfarwyddwr Archwilio Perfformiad